

Дзвоник

№ 232-233

Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 18 рік видання, серпень-вересень, 2026 рік

Dzvonuk (Clopotel)

№ 232-233, 2026 р.

*Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.*

ISSN 2501-2630

ISSN-L 2501-2630

Над *Дзвоником* працювали:

Головний редактор: Людмила Дорош

Редактор: Ольга Сенишин

Редколегія: Міхаєла Гербіл,

Михайло Михайлюк, Михайло Трайста

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1

тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;

телефони/факси: 021-222-07-37

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Електронна адреса редакції:

clopotel@uur.ro

Друкарня:

«RCR Print»,

Бухарест, Румунія

Дзвоник пропонує:

- * казки й оповідання
- * вірші, загадки, пісні
- * сторінки-розмальовки
- * вироби своїми руками
- * дидактичну сторінку
- * сторінку народознавства
- * рубрику «Славетні українці»
- * рубрику «Заходи для дітей»
- * рубрику «Вивчаємо англійську»

Дзвоник завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме
надіслані вами спроби!

*Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!*

Галина РИМАР

Дорогий дитиноньці

Розкажу тобі про диво!
Хочеш – вір, а хочеш – ні!
Буде край, де всі щасливі –
і дорослі, і малі!
Ту країноньку величну
усі створимо трудом.
Україну відбудуєм,
й стане краще, ніж було!!
Вір!! Станеться диво!
Вір!! Щастя прийде!
Бо Сам Господь Всесильний
нам
Долю
кує!
Ворогів усіх Герої
знищать, виженуть гуртом!
Бо із нами сила, Правда,
з нами Віра, з нами Бог!
Куди не дивлюся –
я бачу Веселки,
по всьому Небу
від дня й до смеркання!
Їх много-премного,
красунь семибарвних,
і кожна виконує
наші
бажання!!
Щоб Україна
звільнилась від злого,
а я знаю, впевнена –
це стане скоро!
Щоб діти здорові
росли і щасливі
і все було добре
у світі й країні!

Привітання СУР з нагоди початку 2026-2027 навчального року

Новий навчальний рік – це насамперед новий початок, сповнений радості, хвилювання та яскравих емоцій для наймолодших учнів, які вперше стають частиною шкільної спільноти – важливого простору формування особистості. Водночас це й повернення старших учнів до шкільного життя, радість зустрічі з однокласниками та вчителями, продовження спільного шляху під знаком цінностей, що надають особливого сенсу навчанню. Для учнів, які здобувають освіту українською мовою, школа є також простором спільності, де дбайливо плекаються й відповідально передаються майбутнім поколінням мова, культура та ідентичність нашої громади.

Для Союзу українців Румунії підтримка освіти рідною українською мовою є одним із головних напрямків діяльності. Рідна мова – це невід’ємна складова нашої ідентичності та той міст, який допомагає молодому поколінню зберігати живий зв’язок із культурною спадщиною своєї спільноти, водночас готуючись до активної та відповідальної участі в житті румунського й європейського суспільства.

Ми усвідомлюємо, що розвиток якісної освіти потребує постійної підтримки та конкретних дій. Саме тому і як голова СУР, і як депутат в Парламенті Румунії я послідовно підтримую захист і розвиток освіти українською мовою на всіх рівнях, удосконалення законодавчої бази, пошук ресурсів, необхідних для модернізації навчальних закладів, а також розширення можливостей для навчання українською мовою.

На рівні СУР ця підтримка втілюється у конкретних проєктах та заходах, спрямованих як на учнів, так і на педагогіч-

них працівників: забезпеченні шкіл обладнанням і матеріалами, необхідними для навчального процесу, наданні стипендій, допомозі з транспортом і проживанням, організації таборів, конкурсів та олімпіад, а також у проведенні нарад і курсів підвищення кваліфікації для педагогів.

Запевняю вас, що разом із Союзом українців Румунії я й надалі підтримуватиму розвиток освіти українською мовою та відповідально реагуватиму на потреби учнів, учителів і навчальних закладів. Адже інвестиції в освіту – це водночас інвестиції в розвиток молодого покоління та в збереження культурної й мовної спадкоємності нашої громади.

Дорогі учні, бажаю вам розпочати новий навчальний рік з упевненістю, радістю, цікавістю та щирим бажанням пізнавати нове. Цінуйте рідну мову й використовуйте кожен навчальний досвід як можливість відкривати та розвивати власні здібності!

Шановні вчителі, щиро дякую вам за професіоналізм, терпіння та відповідальність, з якими ви щодня навчаєте й виховуєте нові покоління.

Дорогі батьки, бабусі та дідусі, дякую вам за довіру до школи та за ту надзвичайно важливу роль, яку ви відіграєте у підтримці освіти дітей і передачі української мови та культури в родині.

Бажаю всім вам у 2026-2027 навчальному році радості від нового початку, міцного здоров’я, невичерпної енергії, впевненості у власних силах та багатьох успіхів і досягнень!

*Голова Союзу українців Румунії
Микола-Мирослав ПЕТРЕЦЬКИЙ*

Степан К. Д. ТРАЙСТА

Під дубом, що залишився

(Продовження з попереднього числа)

На великому плакаті було написано: «Лист з Африки. Казка для дітей і дорослих».

Під назвою стояли імена юних акторів. Микола довго дивився на своє ім'я. Наче не вірив, що воно там справді є.

– Гей, Лево! – почув він голос Андрія.

Той підбіг у костюмі Мудрого Ведмедя.

– Ти бачив? Ми на справжньому плакаті!

– Бачив.

– Тепер ми майже знаменитості.

– Майже?

– Ну так. Справжні знаменитості мають охорону.

Хлопці засміялися. Напруга трохи відступила. У гримерній панував хаос. Діти бігали між дзеркалами, шукали рукавички, хвости, капелюхи. Дівчинка Соломія, яка грала Лисичку, нервово крутила в руках свій сценарій.

– Я забуду все, – повторювала вона.

– Не забудеш, – відповів Андрій.

– А якщо забуду?

– Тоді скажеш щось своє.

– А якщо скажу дурницю?

– Тоді це буде дуже творча дурниця.

Усі розсміялися.

Навіть Соломія. Тоді до дітей підійшов дядько Михайло. У руках він тримав стару теку зі сценарієм. Він подивився на кожного окремо. Ніби хотів запам'ятати цей момент.

– Послухайте мене уважно, – сказав він. – Сьогодні не просто вистава. Багато хто з вас приїхав сюди з війни. Багато хто залишив

удом друзів, бабусь, дідусів, татів.

Микола відчув, як серце стиснулося.

– Але сьогодні ви виходите на сцену не як біженці. Не як люди, яких війна змусила покинути дім. Ви виходите як актори. І сьогодні ви подаруєте людям надію.

За кулісами було напівтемно. Зал уже наповнився глядачами. Чулися голоси, сміх, шелест програмок. Микола стояв біля завіси. У руках він тримав маску лева. Його пальці трохи тремтіли. Раптом поруч з'явилася мама. Вона обійняла його за плечі.

– Ти зможеш.

– А якщо ні?

– Зможеш.

– Звідки ти знаєш?

Мама ніжно усміхнулася.

– Бо ти син свого батька.

На мить у Миколи перехопило подих. Він нічого не відповів. Лише міцніше обійняв маму. Пролунав дзвінок. Потім ще один. І третій.

Завіса повільно почала розходитися. Світло прожекторів спалахнуло так яскраво, що на мить хлопчик заплющив очі. Перед ним відкрився величезний зал. Сотні облич.

Сотні очей. І тиша. Така глибока, що було чути власне серце. Тук. Тук. Тук.

– Вихід! – прошепотів помічник режисера.

Микола зробив крок. Потім другий. І раптом страх зник. Наче його змило хвилею світла. Він більше не був хлопчиком, який утік від війни. Не був дитиною, яка залишила дім. Не був самотнім. Він був Левом. Сильним. Мудрим. Добрим.

(Далі буде)

Ольга МІРОН

Світло людського серця

Сонце тільки-но визирало з-за пагорба, огортаючи село золотавим ранковим туманом. Денис біг стежкою до дідусявого саду, тримаючи в руках великий плетений кошик. Сьогодні було особливе свято – Преображення Господнє, або, як звикли казати в народі, Яблучний Спас.

Хлопець чекав цього дня з нетерпінням. У саду росла стара яблуня сорту «Слава переможцям» – її плоди завжди були найсоковитішими, найчервонішими й найсолодшими. Денис давно пригледів собі найбільше, ідеальне яблуко на самій верхівці. Він хотів освятити його в церкві, а потім сам з'їсти, ні з ким не ділячись.

– Дідусю, дивись, яке я яблуко зірвав! – вигукнув Денис, пробираючись крізь росяне листя. – Воно найкраще в усьому селі! Я нікому його не віддам.

Дідусь Іван, який обережно складав плоди до свого кошика, стиха посміхнувся, витер вуса й мовив:

– Гарне яблуко, Дениску. Але чи знаєш ти, чому сьогоднішнє свято називається Преображенням?

– Ну як же... Це коли яблука святять і свято осені починається! – впевнено відповів хлопчик.

Дідусь присів на дерев'яну лаву під яблунею та жестом покликав онука до себе.

– Це лише красива традиція, синку. А справжнє Преображення відбулося дуже давно. Ісус Христос піднявся з учнями на високу гору Фавор і там явив їм свою Божественну природу. Його обличчя засяяло, як сонце, а одяг став білим, мов світло. Це

було не просто диво. Це був знак того, що кожна людина повинна прагнути преобразитися зсередини – стати добрішою, світлішою, очистити своє серце від жадібності й образ.

Денис задумався, розглядаючи своє рум'яне яблуко.

– А як це – преобразитися нам? Ми ж не вміємо світитися, як сонце.

– О, ще й як вміємо, – лагідно сказав дідусь. – Коли ти робиш добрий вчинок безкорисливо, коли ділишся з тим, хто цього потребує, твоє серце починає випромінювати таке світло, яке бачать і відчувають усі довкола.

Після святкової служби в церкві подвір'я заповнилося людьми. Денис тримав свій кошик, а зверху пишалося те саме омріяне яблуко. Воно вже було окроплене свяченою водою й пахло сонцем і літом. Хлопчик уже збирався надкусити його, аж раптом помітив біля церковної брами бабусю Марію. Вона жила на краю села зовсім одна, пересувалася з ціпком і тримала в руках лише хусточку. У її кошику не було яблук – цього року її старий садок зовсім не вродив.

Денис зупинився. Він подивився на своє ідеальне яблуко, потім на сумні й добрі очі бабусі. У голові лунали дідусеві слова: «Преобразитися – це очистити серце від жадібності».

Хлопчик зробив глибокий вдих, підійшов до бабусі та з посмішкою простягнув їй своє найкраще яблуко:

– Вітаю зі святом, бабусю Маріє! Це вам. Воно найсолодше!

(Продовження на 10 сторінці)

Анна ОВЧАРУК,

12 років

Повелителі усього живого

(Продовження з попереднього числа)

Зелемур все ще люто дивився на вовка, потім щось пробурмотів і пішов до армії.

– Ти не вір жодному його слову, – тихо сказав він Єлизаветі, на що пташка не відповіла, а просто провела Зелена краєм ока. Коли ж він зник у натовпі, вона знову подивилася на Сноура. – Отже?

– Я прийшов... поговорити... – відповів вовк.

– Із ким? – запитала Синій.

– Ти... Єлизавета... Воїндобра... Сріблінно... – відповів той.

Тим часом ластівка і дракон підлетіли поближче.

– Про що? – запитала Єлизавета.

– Щось важливе, – відповів він.

– У нас немає багато часу, – пролунав голос Нічноїзори, яка тільки що повернулася з розвідки. – Тож, якщо це й справді важливо, я пропоную поспішити.

– Думаю, ти права, – Синій подивилася на армію, – будьте наготові.

Сноур кивнув головою і відійшов трохи вбік від армії.

Вони не відійшли далеко – звідси все ще було видно військо.

– Сигроні не потрібен ритуал або подвійний місяць, щоб нею користуватися. Поглянь навколо себе. Вовсюди видно дію сигрони... Посюди слід магії... Старі часи повертають-

ся, Синій. Але ніхто не хоче цього помічати... Цікаво, чому, – Сноур, не гаяючи часу, почав із головного.

– Старі часи, кажеш? – перепитала вовчиця.

– Так, старі. Ті часи, коли магія була нестачливою. Ті часи, коли ми не знали про існування земель за морями. Ті часи, коли інтелект жодної істоти не був таким, як зараз... – відповів вовк.

– Ти говориш про Ранню еру, – здогадала Нічназора.

– Історія повторюється, хоч і по-різному. Дерево Життя мало почати нову еру. Повелителі мали берегти цю еру... І союз Теряви захоче це використати в їхніх інтересах. По-

думайте, коли востаннє було таке... Рух, просування, з'явилися сигрони... І початком чого воно стало? – запитав вовк.

– Війни за ті сигрони, – відповіла Нічназора.

– Ти ведеш до того, що поява Повелителів призведе до неминучої війни? Але пророцтво каже, що буде мир певний час, – сказала Синій.

– Мир певний час... А чи зазначає пророцтво, який саме мир? Що, якщо цей «мир» означає існування в об'єднаному світі, де ні в кого просто не буде можливості порушити той мир,

навіть якщо все не справедливо? – сказав Сноур.

– Ти маєш на увазі під дією сигрони... – задумливо сказав Воїндобра.

Малюнок авторки

– Повелителі цього не допустять, – почала говорити Єлизавета, але Сноур її перебив.

– А чи це так? Що ти знаєш про Повелителів? Вони з'явилися менше тижня тому. А пророцтво можна неправильно зрозуміти. До того ж, здається, що ви не єдині, хто знали про пророцтво. Чи ви задумувалися про походження пророцтва? Чи ви задумувалися про те, скільки може бути варіантів, як його можна зрозуміти?

– Що ти маєш на увазі? – запитав Срібліно.

– Усі намагаються зрозуміти пророцтва так, щоб це допомагало їхнім інтересам. Вони вважають, що просто тому, що пророцтво говорить про щось хорошими словами, такими як «мир», на їхній погляд, там не може бути якогось... не настільки гарного з їхньої точки зору значення. І ця точка зору і є їхньою проблемою. Вони обмежують себе, – відповів Сноур.

– Вже були такі випадки з минулими пророцтвами... – задумливо сказала Нічназоря, і подивилася на Синього, через що вовчиця зітхнула.

– І все ж ми можемо лише гадати, чи справді це пророцтво означає те, як ми його зрозуміли. Ми не можемо бути в цьому впевнені, – сказала вовчиця.

– І в нас немає на це багато часу. Я вважаю, що ми не маємо розраховувати на те пророцтво. Принаймні я не розраховував на оті роки миру, – сказав Воїндобра.

Це привернуло увагу Сноура більше, ніж решта розмови.

– Нащадок Світлоптахів, який не вірить повністю у їхнє ж пророцтво... Я вже думав, що в Південних королівствах майже не залишилося нікого з головою, – сказав вовк.

– Можливо, ти не ті Південні королівства відвідував, якщо так думаєш. Та й дурість – це зазвичай не є рисою будь-якого королівства, якщо воно не під впливом, який затьмарює розум, – незадоволено відповів Воїндобра, хоч це було ледь помітно по його тону.

– Тож ти припускаєш, що якогось магічного

впливу на Південні королівства нема? – запитав Сноур.

– Якщо і є, мені здається, що ця тема для іншого разу... Місяці вже скоро зйдуть, а ми марнуємо час, – сказав ластівка.

– Ти кажеш, старі часи повертаються, так? Це б пояснило неточність пророцтва – в часи нестабільності було багато таких пророцтв, – подала голос Єлизавета.

– Саме так, – підтвердив здогадку Сноур.

– І чому ти вважаєш, що ми не єдині, хто знає про пророцтво? – запитала Єлизавета.

– Бо я знаю. Якщо я знаю, то хтозна, хто ще знає? Вибір часу Теряви для їхнього плану майже ідеальний. Я підозрюю, що вони могли активувати сигрону під час останнього сходження другого місяця. Але вони вирішили почекати. Всього за кілька днів після появи повелителів вони вирішують використати її. Майже так, ніби тут якась... змова... – відповів Сноур.

– Ми не можемо знати це напевно. Ми не можемо звинувачувати без доказів. І в нас вже майже не залишилося часу, – сумно сказала Нічназоря.

– Цікаво, чи діє ще пророцтво саме про нас, обраних? Пам'ятаєш, Єлизавето, коли ми билися проти Ланамі? Ось те пророцтво, яке я випадково на камені вишкрябав, коли був у в'язниці Жахомінійю. Здається, там було щось про перемогу у всіх битвах. Якщо і ця частина ще є дійсною, то це б мало означати, що ми переможемо у тій битві, – до розмови приєднався Срібліно, який майже весь час мовчав.

– У мене є великі сумніви щодо цього. Наше пророцтво існувало для того, щоб допомогти Повелителям з'явитися. Воно не має передбачати, що буде після виконання. До того ж, якщо наш світ і справді повертається до такої собі версії Ранньої ери, ми не можемо розраховувати на те, що світ все ще працює так, як він працював. Тому що магія дестабілізується... Але я не можу знати це напевне. Мої знання теоретичні, – відповіла Єлизавета.

(Далі буде)

Христина КОСТЕНКО

Блаватне небо

Вона причаїлася на підвіконні – тиха і самотня стеблина степової квітки...

Якось літнього дня Настуся гуляла з мамою. І забрели вони аж на околицю міста до пахучого луку.

– Мамо! Як тут багато неба! – вигукнула дівчинка.

– Так, Настуню, небо тут особливе – просторе...

– Воно наче насувається на нас і ось-ось упаде! – скрикнула донька.

– Впасти, доню, може лише дощик, – засміялася жінка.

А Настуся вже брела поміж високого різнотрав'я:

– Мамусю! Скільки тут гарних квіточок! І таких яскравих!

– Є серед них, доню, і лікувальні трави. Ось диви-но: це котячий корінь, або ще його називають валеріаною лікарською.

Жінка ніжно обхопила долонями запашні суцвіття і нахилилася, щоб краще відчутти аромат дрібних квіточок.

– А це що таке? Ось бачиш – повзучі стебла

з блакитними квіточками, – зацікавилася Настуня.

– Справді повзучі, тому й називаються змієюкою, зміїною травою, її теж використовують у медицині. А ще цю рослину називають, наче дівчинку, Веронікою. А ось ці квіточки містять аскорбінову кислоту. Пам'ятаєш, як купували тобі в аптеці великі солодкі пігулки?

– Так! – захоплено вигукнула дівчинка. – А як називаються ці квіточки?

Жінка нахилилася, погладила пурпурове суцвіття і лагідно відповіла:

– Це материнка звичайна.

– Наче чиясь мама, – засміялася Настуня.

А жінка натомість підійшла до рослини з жовтими квіточками, на яких було багато комах:

– А ще я знайшла хворобій, або звіробій. Також цю рослину називають іванівською травою, або заячою кров'ю.

Дівчинка перелякано озирнулася довкола і занепокоєно спитала:

– Як це, мамцю? У цій траві всередині замість зеленого соку справжня кров зайців?

– Ні, звісно, ні, доню! Так здавна називали цю рослину, і вона також має лікувальні властивості.

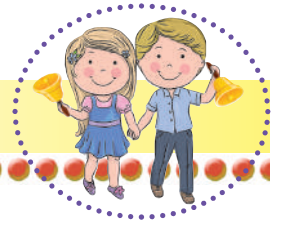
– Ми наче потрапили з тобою до чарівного царства! – захоплено скрикнула Настуня. – Я ще одну квіточку знайшла!

– Це волошка, доню, а її застаріла назва – блават, – мати підійшла до доньки. – Обережніше, бо в неї квітка в кошику, який на дотик може бути надто колючим.

Дівчинка обережно погладила блакитні пелюстки квітки:

– Але вона така ніжна.

Жінка на мить замислилася, а потім запропонувала:

– Доню, а збери-но собі рослини до гербарію. Таким чином узимку матимеш згадку про нашу прогулянку. А ще перевіримо, які назви рослин ти запам'ятала.

Настуня згадала, що попереду навчання в наступному, другому класі:

– Це якесь додаткове завдання нашої вчительки? Я ж і так читаю мало не щодня книжку і ще маю завдання з математики...

– Це, доню, бажання чарівного лугового царства, – таємниче прошепотіла мати.

Тож Настуня дбайливо зірвала до духмяного букета волошку та інші рослини. Потім удома все засушила і заховала у величезну стару книжку. Здавалося, що то була схованка-гербарій навіки-вічні. Та якось увечері, наприкінці лютого, допитлива Настуня витягла з-поміж пожовклих сторінок кілька стеблин і, досхочу награвшись, залишила їх на підвіконні.

Минали дні, і одна зі стеблин чекала найгіршого – потрапити до смітника. Однак сонячного весняного ранку помешкання так нагрілося, що господиня охоче відчинила віконце. І стеблину з підвіконня підхопив вітер та грайливо поніс двором.

Зрештою, стеблина впала біля куща бузку. І знову, як і колись, щодня чекала то дощу, то сонця. Вона ще пам'ятала ті часи, коли була луговою волошкою. Коли радісно прокида-

лася на світанку та ніжно хитала голівкою, вітаючи небо. Їй здавалося, що воно теж, як і вона, блаватне. Там, у височині, для неї повсякчас квітло безкрає блаватне небо. Волошка тішилася тією думкою і щасливо засинала надвечір...

Якось до куща бузку прилетіла лісова голубка. Побачивши стеблину, вона вхопила її й охоче долучила до гнізда. Тож стеблина тепер жила на дереві та грілася теплим пір'ям голубки, яка дбайливо висиджувала яйця. А згодом пташенята галасливо сповістили лісу про свою появу і через певний час зміцніли та покинули гніздо. Стеблина сумувала за ними, особливо за найменшим кволим пташеням. Та й воно не забарилося злетіти одного дня і не повернутися.

Тож гніздо спорожніло і занедбано гойдалося на дереві. А під час сильного буревію розлетілося навсібіч. Стеблину знову підхопив вітер і кружляв, допоки вона не впала знесиленою за лісом. Темна ніч лякала її блискавками і громом та невдовзі відступила. А на світанку мандрівниця побачила довкола себе соковиту зелену траву і багато волошок. Стеблина стомлено усміхнулася і з радістю розпласталася. Так доля подарувала їй можливість спочити серед простору і духмяного різнотрав'я, яке ніжно цілувало сонце. Стеблина згадувала товсту книжку, старе підвіконня, білу голубку та кволе пташеня. А вгорі дихало спокоєм безкрає блаватне небо.

Ольга МІРОН

Щедрий серпень

Заходить серпень тихо у садки,
Приносить щедро яблука рум'яні.
У вечорах срібляться зірочки,
І сонце тане в ранішнім тумані.

Він розсипає золото з долонь,
Дарує меду солодкі краплини.
Горить у листі сонячний вогонь,
І стигне гроно ярої калини.

Він наливає радості бокал,
Вкриває ниви золотавим шовком.
І тихий серпень – літечка фінал,
Ступає за обрій тихеньким кроком.

Валерій ЗІНЧЕНКО

Осінь намалюю

Вітерець-пустунець
Між дерев гарцює.
Я візьму свій олівець,
Осінь намалюю.
Верби в жовтому вбранні
Опустили віти.

Відлітають журавлі,
Журяться за літом...

Христина КОСТЕНКО

Радісна пора

Літечко-літо –
лагідна пора.
«Як рясниться жито!» –
в полі дівтора.

Кошика суніці
ліс подарував.
Річку і криницю
дощик напував.

Запускали змія
в сині небеса.
У дядька Сергія
подражнила пса.

Гойдалку шукали,
грали у квача.
У футбол ганяли...
втратили м'яча.

Ця пора канікул
радісна, легка,
надто любить літо
наша дівтора!

(Початок на 5 сторінці)

Старенька здивовано подивилася на хлопчика, а потім її обличчя розпливлося в теплій посмішці. Очі старенької засяяли щирою вдячністю, і вона тихо мовила:

– Дякую тобі, дитинко. Хай Господь тебе береже. Твоє серце золоте.

Денис повернувся до дідуся. У його кошику лишилися тільки менші, не такі ідеальні яблука, але на душі стало так легко й радісно, ніби всередині нього спалахнуло маленьке сонечко.

– Ну що, Дениску, – спитав дідусь, обіймаючи онука за плечі. – Шкода яблука?

– Анітрохи, – усміхнувся Денис. – Здається, я зрозумів. Наше світло – це наші добрі справи.

Того дня Денис з'їв найпростіше яблуко зі свого кошика, але воно здалося йому найсмачнішим у житті. Воно смакувало справжнім святом – святом світла, щедрості та преображення людської душі.

Віталій ТКАЧУК

АБЕТКА ДЛЯ АРТЕМКА

А а

Якось жив собі один
В магазині Апельсин.
Жив не сам, бо він був сином
В тата й мами – Апельсинів.

Там гуляла в капелюші
Їх сусідка, тітка Груша.

Г г

А за нею, наче пес,
Волочився чорний Гедзь.
Мама зрушила вітрину
Й відпустила Апельсина.

Б б

Друг його, малий Банан,
Веселун і хуліган,
Зранку стукав у вітрину,
Щоб збудити Апельсина.

Д д

Біля дірки крізь паркан
Виглядав його Банан.
Друзі гучно привітались
І дали із дому драла.

В в

Ще й жбурляв, неначе град,
По вітрині виноград.
Апельсин просився в мами
Йти погратися з Бананом.

Е е

Є є

Мама глянула за скло,
Чи прийшло уже тепло, –

Бігли-бігли, без перерв,
Аж прибігли в тихий сквер.
А в пекарні біля скверу
Продавалися еклери.

Зроби своїми руками

Поглянь на своє літо!

Пам'ятаєш свій капелюх дослідника? Сподіваємося, за літо він став особливим!

Подивись на нього і згадай, які пригоди сталися з тобою цього літа. Познач ті, які вже є у твоїй літній експедиції.

1 ЯКІ ПРИГОДИ ВЖЕ Є НА ТВОЄМУ КАПЕЛЮСІ?

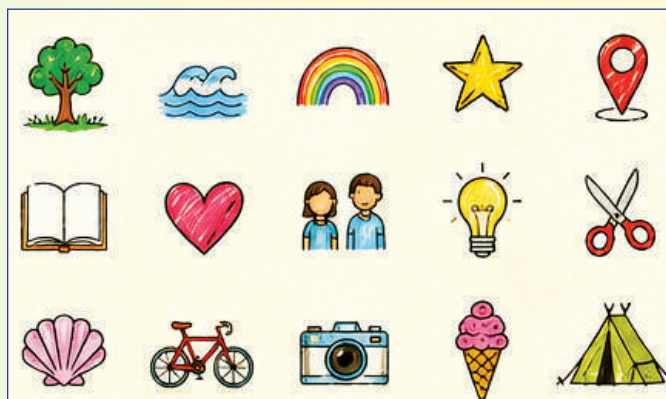
Постав біля того, що тобі довелося пережити цього літа.

☐ Був у лісі	☐ Прочитав цікаву книжку
☐ Був біля води	☐ Допоміг комусь
☐ Бачив веселку	☐ Познайомився з новою людиною
☐ Побачив багато зірок	☐ Навчився чогось нового
☐ Побував у новому місці	☐ Зробив щось своїми руками

2 ОБЕРИ ТРИ НАЙВАЖЛИВІШІ ПРИГОДИ

Уважно подивися на свій капелюх і розглянь символи, які ти розмістив на ньому.

Обведи або розмалюй три значки, які для тебе були найцікавішими цього літа.

3 НАМАЛЮЙ МАРШРУТ СВОГО ЛІТА

Згадай, де ти побував цього літа.

Намалюй свій маршрут: дім, улюблені місця, подорожі, зустрічі, пригоди.

Познач на карті те, що запам'яталося найбільше.

Твої скарби літа і лист самому собі

У кожній пригоді є маленькі скарби: мушля, листочок, квіток, фотографія, записка... Збережи їх у кишеньці на своєму капелюсі!

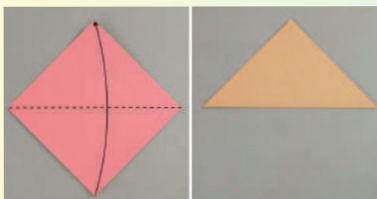
Зберігай у цій кишеньці маленькі скарби свого літа: мушлю, квіток чи іншу дрібничку, яка щоразу нагадуватиме тобі про твої пригоди!

4 ЗРОБИ КИШЕНЬКУ ДЛЯ СКАРБІВ

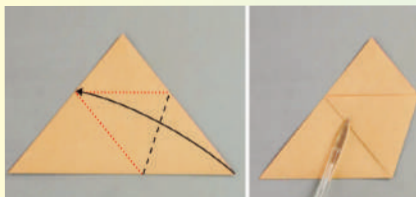
Підготуй аркуш паперу для оригамі різного кольору з кожного боку розміром 15×15см, щоб зробити кишеньку розміром 10,6×8,6 см.

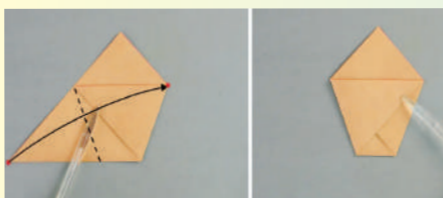
1. Поклади аркуш кольоровою стороною, яка буде всередині кишеньки, догори. Почни складання, зігнувши його навпіл по горизонталі – від нижнього краю до верхнього.

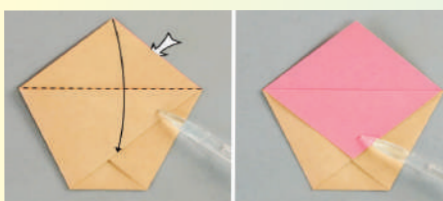
2. Загни нижній правий кут до лівого краю вздовж чорної пунктирної лінії. Верхній край загнутої частини повинен бути паралельний нижньому краю паперу.

3. Загни нижній лівий кут уздовж пунктирної лінії так, щоб він торкнувся кута, позначеного червоною крапкою.

4. Загни верхній трикутник донизу.

5 ЛИСТ САМОМУ СОБІ

Напиши лист самому собі про літо. Поклади його у кишеньку і відкрий через рік!

Привіт, це я!

ЦЬОГО ЛІТА Я...

НАЙБІЛЬШЕ МЕНІ СПОДОБАЛОСЯ...

Я ДІЗНАВСЯ / ДІЗНАЛАСЯ...

Я ХОЧУ НАВЧИТИСЯ...

ВОСЕНИ Я МРІЮ...

Дата: _____

Літо добігає кінця, але твої пригоди – ні! Збережи свій капелюх і всі літні спогади – попереду ще багато нових відкриттів!

Розклад уроків

від «Дзвоника»

Години

Понеділок

Вівторок

Середа

Четвер

П'ятниця

Навчаємось із радістю! ♥

Перший клас

Слова і музика Л. Лизак

Весело *mf*

Пер - ший клас нав - ча - є нас чи - тать, пер - ший клас нав - ча - є нас пи - сать, го - лов - не ж — нав - ча - є всіх ді - тей дру - жить. Че - рез те, що ра - зом ве - се - ліш, че - рез те, що ра - зом ми силь - ніш, че - рез те, що ра - зом нам ці - ка - во жить. Че - рез // жить.

Перший клас навчає нас читать,
Перший клас навчає нас писать,
Головне ж – навчає всіх дітей дружить.
Через те, що разом веселіш,
Через те, що разом ми сильніш,
Через те, що разом нам цікаво жить!

Через те, що разом веселіш,
Через те, що разом ми сильніш,
Через те, що разом нам цікаво жить!

У житті найкращий – перший клас,
Через те, що все тут – в перший раз:
В перший раз – підручник,
зошит – в перший раз.

Вперше тут для нас луна дзвінок,
Вперше він покликав на урок,
І до дошки вже іти комусь із нас.

Вперше тут для нас луна дзвінок,
Вперше він покликав на урок,
І до дошки вже іти комусь із нас
В перший раз!

Мамант Пастир

Сторінка народознавства з Ольгою Сенишин

За новим церковним календарем 2 вересня оспівують засновників Києво-Печерської лаври Феодосія та Антонія, які уособлюють мудрість та чернече служіння. До цих святих звертаються з молитвами про мир, духовну підтримку, добробут, зцілення від хвороб, захисту від ворогів.

У народі ж цей день називали Мамонтій Вівчарник або Мамант Пастир. Це день пам'яті святого мученика

Маманта, який в молоді роки доглядав за дикими козами і вівцями. Святого стали називати Мамант Пастир, бо його вважають покровителем усіх тварин і природи, а також захисником пастирів та їхніх отар. Йому моляться про міцне здоров'я худоби та добробут у господарстві, просять захисту від диких звірів та від хвороб, від несприятливих природних явищ.

Українські традиції та обряди цього дня зосереджені в першу чергу навколо сільського господарства та захисту майна. Із початку вересня відчувається перехід від гарячого літа до осінньої прохолоди, тому наші предки говорили: «Мамант осінь починає». Селяни поспішали завершити збір жита й овесу на полях. Казали «час городу вклонятися» – зривати буряк і моркву, копати пізню картоплю. З'являються перші зимові опеньки – смачне доповнення до кожного денного раціону, яким ніхто не нехтував. А для молоді цей день був гарною датою для сватання або весілля. Бо ж більшість польових робіт закінчена і господи повні харчів для пишного пригостання.

Давні українці у це свято особливо дбали про кіз і овець: давали їм смачні частування, свіжий корм та обереги, випасали на найкращих луках. На Мамонтія суворо забороняється змушувати тварин до тяжкої роботи чи залишати без їжі, ображати або лаяти – вони можуть захворіти та переста-

нуть приносити користь. Приділяли увагу підготовці приміщень для домашніх тварин до холодів – наводили лад у хлівах, стайнях і кошарах, прибирали в сараях, вівчарнях.

За народними переконаннями у цей день не варто починати нові справи або робити великі покупки – вважається, що такі починання будуть невдалими, а нова річ довго не прослужить. Забороняється починати далекі поїздки – вони погано закінчатся. Не можна зловживати яскравим одягом – це нібито може накликати на себе заздрість або пристрій. Також заборонялося різати, шити або колоти – краще не брати до рук гострих предметів, тому що є великий шанс поранитися.

Цього дня неприпустимі злість, лихослів'я, плітки, наклеп. Не можна сваритися, мститися, заздрити або зберігати образу. Гріхом вважається відмовити в милостині або в допомозі ближньому. Також не слід скаржитися на життя й проблеми, адже це може лише погіршити ситуацію. День краще провести у спокої, з добрими думками та вдячністю.

У сучасний час передбаченням погоди займаються синоптики, а наші предки дивилися на прикмети. Вони помітили: якщо 2 вересня лелеки або лебеді літають великими зграями – до короткого «бабиного літа»; якщо коренеплоди вродили великими, то грудень буде холодним. Вважалося, що якщо цього дня гримить грім – осінь буде затяжною. Червоне небо на заході віщувало швидкі заморозки, а зоряна і тиха ніч – суху осінь. День сонячний і без вітру – осінь буде довга і тепла; якщо цей день холодний – скоро почнуться сильні дощі; а якщо проливний дощ – чекайте на погожу теплу осінь. Хмари низько означали швидке погіршення погоди, а туманний ранок – вологу осінь і теплу зиму.

●●● Славетні українці ●●●

Антоній Печерський

З Ольгою Сенишин

Ця неординарна особистість із духовно-церковної когорти українських просвітителів є християнським святим, канонізованим у православ'ї та католицизмі. Преподобний Антоній Печерський був церковним діячем за часів Київської Русі й відтоді шанується як «начальник всіх руських ченців». Він є засновником Печерського монастиря (Києво-Печерська лавра), який став прикладом для інших монастирів і мав велике значення для розвитку православ'я по всій Русі. З його стін виходили знамениті архіпастирі, ревні проповідники віри і чудові письменники. Тому 2 вересня за новим календарем церква вшановує пам'ять цього святого.

Коли у святого налічувалося вже 12 учнів, монахи викопали велику печеру, в якій влаштували храм і чернечі келії – Ближні печери. Антоній прагнув самотності і страждав від щоденних відвідувачів, тому перебрався на сусідню гору й викопав собі нову печеру. Із часом поруч оселилися нові відлюдники, їх кількість зростала. Так утворилися Дальні печери. Коли в монастирі зібралося 100 ченців, князь подарував їм гору, на якій був побудований храм, келії й огорожа. Згодом підземні келії розширили, над ними з'явився монастир і Успенський собор.

Так стараннями Антонія і його сподвижників був заснований Печерський монастир – сьогодні Києво-Печерська лавра, яка й досі залишається важливою святинею для православних християн. Уже близько тисячі років сюди приходять паломники, щоб помолитися.

Антоній Печерський народився в XI столітті, недалеко від Чернігова, в місті Любеч. Ще в юному віці в нього був поклик до духовного життя і він вирішив піти на гору Афон, яка вважається найбільшим у світі осередком православного чернецтва. Після багаторічного перебування там Антоній приніс до Києва традиції цього місця.

Він оселився у варязькій печері на березі Дніпра біля села Берестова – місце, де сьогодні розташована Києво-Печерська лавра. Антоній продовжував вести суворе аскетичне життя: постійно молився, носив грубу «власяницю», їв лише сухий чорний хліб і пив воду, іноді не маючи їжі цілий тиждень. Він мав дар чудотворення і прозорливості, за його молитвами відбувалися чудеса і цілення. Слава про ченця-аскета швидко пішла Києвом і навколишніми землями. До Антонія йшли люди за порадою і молитовним благословенням. Із часом до нього приєдналися подвижники та учні, які жили в молитві й пості.

Останні роки життя Антоній провів на самоті, полишивши управління монастирем. Помер у 1073 році у віці близько 90 років. За деякими даними, у давні часи була спроба перенести мощі святого з Ближніх печер. Але після початку робіт з-під землі почали прориватись вогонь та вода, земля обвалилася. Тому залишки преподобного Мощі Антонія залишилися в печерах і досі не знайдені.

У ніч з 14 на 15 червня 2026 року російська армія вдарила по Києво-Печерській лаврі. Ворожий безпілотник поцілив у головний храм монастиря – Успенський собор, через що загорілася покрівля. Пожежу вдалося швидко загасити. До цього храм зазнав найбільших руйнувань 3 листопада 1941 року, коли його підірвали радянські війська під час нацистської окупації.

Тематична картка «Прісноводні мешканці»

З Поліною Кочегаровою

1. Гра «Дешифрувальник».

Уважно прочитайте опис і визначте, про якого мешканця прісної водойми йдеться. Потім подивіться на код із цифр. Кожна цифра відповідає певній групі букв у таблиці. Для кожної цифри виберіть одну букву з відповідної групи так, щоб утворилася назва мешканця прісної водойми, опис якого ви прочитали.

1) Назва риби, великого прісноводного хижака без луски, яка живе в річках, озерах і водосховищах. Може сягати 2–3 метрів завдовжки й важити понад 100 кг: 655;

2) Назва прісноводної безхребетної тварини, яка має п'ять пар ходильних ніг, перша пара закінчується великими клешнями: 614;

3) Назва земноводної тварини, яка живе і у воді, і на суходолі. Полює за допомогою довгого липкого язика: 3111;

4) Назва хижої прісноводної риби, яка має довге тіло, широкий рот із гострими зубами та сильний хвіст: 8641;

5) Назва прісноводної хижої риби, у якої спинний плавець має гострі колючі промені, які захищають рибу від ворогів: 54659.

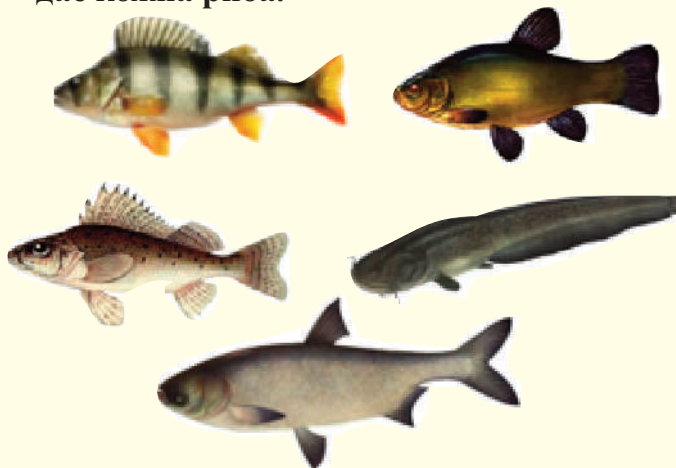
1	2	3
АБВГ	ГДЕЄ	ЖЗИІ

4	5	6
ЙІКЛ	МНОП	РСТУ

7	8	9
ФХЦЧ	ШЩ	БЮЯ

Відповіді: сом, рак, жаба, щука, окунь.

2 Утворіть пари між зображенням і назвою, дізнавшись більше про те, як виглядає кожна риба.

Товстолоб
линь

сом

йорж
окунь

3. Згадайте, як і про кого у нас кажуть в народі:

- Холодний, як
- Причепливий, як
- Зубастий, як
- Упертий, як
- Голодний, як
- Хитрий, як
- Працьовитий, як

Відповіді: жаба, п'явка, щука, осел, вовк, лисиця, бджола.

4. Складіть речення з поданими словами.

Наприклад: дім, білки, катастрофа.

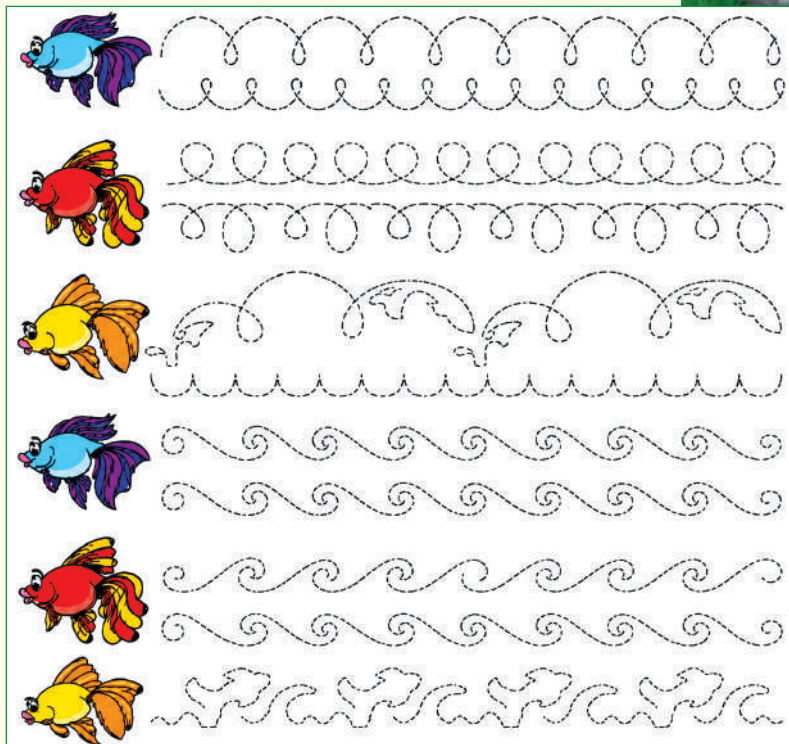
- У старому дуплистому дереві біля дому білки пережили справжню катастрофу через сильний буревій.

Постарайтесь використати в одному реченні усі слова.

- риби, річка, течія;
- карась, ставок, очерет;
- щука, полювання, вода;
- жаба, болото, листя;
- рак, нора, річка;
- телефон, щука, пісок;
- машина, жаба, хвиля.

5. Повтори за рибкою рухи, не відриваючи руки.

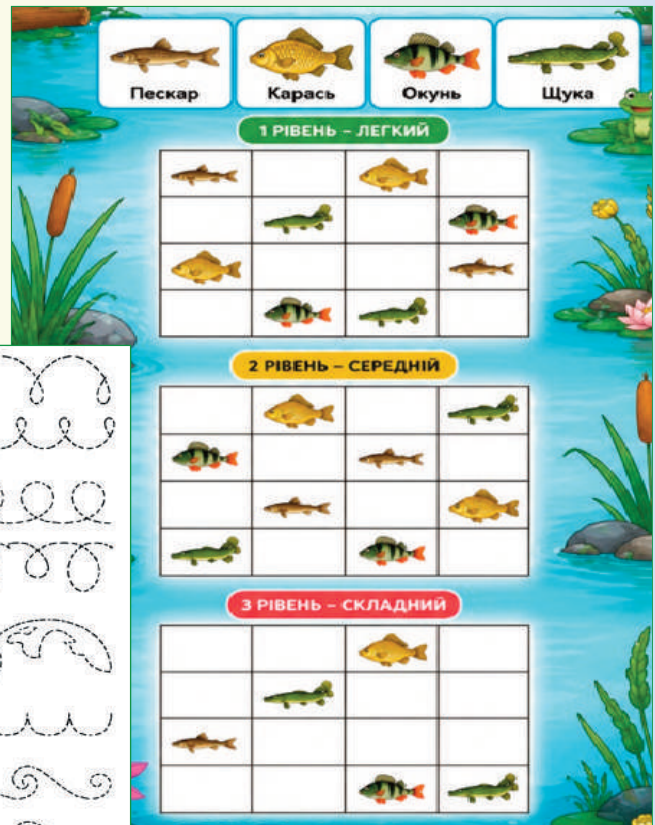

6. Щоб прочитати зашифровані слова, необхідно в кожному горизонтальному рядку закреслити три однакові літери.

Х Е Ц Х Ч Е Ц И Х Е Я Ц
В Я І Д Я Н В А Я Н Г А Н
Ч Д Т А Д О А Ч Г О Ч Д А
К О Й Б М К К О Б М О Б М
П Ю Е Р Ю Е Ю М О Г А

Відповідь: Чия відвага, того й перемога.

7. Заповніть порожні клітинки так, щоб у кожному рядку, кожному стовпчику та кожному квадраті 2×2 кожен вид риби траплявся лише один раз.

8 Прочитайте народну мудрість, поставивши всі подані слова у правильній послідовності:

1. СТАВКА. ВИТЯГНЕШ
НЕ БЕЗ І ТРУДА ЗІ
РИБКУ СТАВКА.

2. НЕ НЕ ВОДУ. У ЗНАЮЧИ
ЛІЗЬ БРОДУ,

3. ГОЛОВИ. ПСУЄТЬСЯ РИБА З

Відповіді:

1. Без труда не вытягнеш и рыбку из ставка.

2. Не знаючи броду, не лізь у воду.

3. Рыба псуется з головы.

Вивчаємо англійську

З Іриною Савіною

1. Напиши та проілюструй інформацію про себе: ім'я, вік, улюблені кольори і т.п. Переклади українською.

★ All About ME ★

My name _____

I am ★ years old

I don't like

I like

It's me

Favourite food

My BIG dreams

Favourite animal

Favourite colors

Favourite school subject

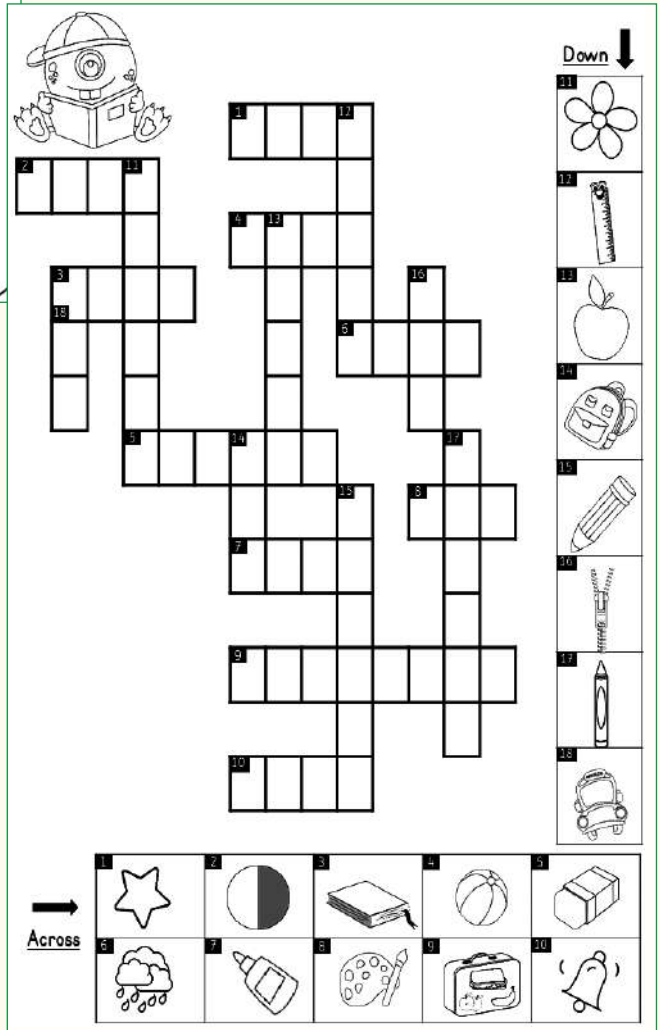
2. Знайди заховані в таблиці слова, пов'язані

D	P	W	I	A	V	Y	R	M	A	T	P	U	M	A
L	B	J	H	Y	L	P	L	E	M	P	A	H	B	A
U	T	U	D	I	O	P	J	I	L	X	P	U	S	I
A	A	K	S	M	T	X	H	G	C	U	E	L	Q	U
N	O	B	X	K	O	E	L	A	S	N	R	A	E	L
H	D	T	I	J	O	O	B	U	B	S	E	R	N	N
I	N	E	H	N	S	O	R	O	N	E	E	P	O	V
R	W	A	S	M	D	R	B	S	A	C	T	C	T	N
U	Z	C	D	K	P	E	O	A	S	R	H	R	E	J
N	V	H	S	M	A	N	R	S	C	A	D	B	B	R
D	H	E	N	G	N	Z	X	E	S	K	L	Y	O	M
P	H	R	C	C	E	M	L	C	K	I	P	C	O	X
K	J	G	M	T	V	N	Z	O	P	C	C	A	K	W
S	T	U	D	E	N	T	Y	X	I	K	O	S	C	W
J	U	N	T	F	H	I	B	V	G	J	X	L	X	K

зі школою. Скористайся таблицею слів.

alphabet,	desk,	retest,
apple,	learn,	ruler,
backpack,	locker,	scissors,
binder,	lunchbox,	student,
books,	notebook,	teacher,
bus,	paper,	whiteboard,
classroom,	pencil,	

3. Розглянь малюнки-підказки та відгадай, про який предмет ідеться. Впиши його назву у правильні квадратики. Спробуй розгадати весь кросворд без підказок і перевір, скільки шкільних предметів ти зможеш назвати!

•• Літо, сповнене відкриттів разом із СУР! ••

У серпні Союз українців Румунії провів черговий етап національного проєкту «Літня майстерня – СУР». У різних куточках країни діти та молодь української громади разом навчалися, творили, гралися й відкривали для себе українські традиції. Цього року майстерні відбулися в повітах Арад, Ботошані, Караш-Северін, Марамуреш, Сату-Маре, Сучава, Тульча та Тіміш. Кожна громада підготувала свою цікаву програму – від творчих занять і спорту до традиційної кухні, танців та знайомства з українською культурою.

🌸 **Арад.** 20-22 серпня майстерня зібрала 95 дітей із п'яти місцевих організацій. Учасники виготовляли традиційні віночки, знайомилися з українською кухнею, грали в командні та пізнавальні ігри.

🌸 **Ботошань.** У Рогожешті 10-14 серпня близько 40 дітей малювали, танцювали, займалися спортом, фотографією, театром, рукоділлям та грали в різноманітні ігри. Завершилася майстерня спільною участю дітей і їхніх рідних у богослужінні.

🌸 **Караш-Северін.** 19 серпня в Решіці діти разом з ініціативною групою «Аромат хімії» відкривали світ ароматів і власноруч виготовляли парфуми, свічки та мило.

🌸 **Марамуреш.** Тут для дітей та молоді організували зустрічі, відпочинок і цікаві заняття, поєднавши спілкування з українськими традиціями.

✿ *Сату-Маре.* У Мікулі 17-19 серпня майстерня стала частиною IV Літнього табору для школярів, які вивчають українську мову. На дітей чекали освітні заходи та конкурси.

✿ *Сучава.* У місцевих організаціях Арджел, Качіка, Палтіну та Шербівці відбулися практичні й творчі заняття для дітей.

✿ *Тіміш.* У шести місцевих організаціях та в Тімішоарі до майстерні долучилося близько 200 дітей. Вони малювали, ліпили, танцювали, співали караоке, грали в шахи та спортивні ігри, майстрували й створювали вироби з перероблених матеріалів. До заходів у Тімішоарі приєдналися також діти біженців з України.

✿ *Тульча.* 15-20 серпня діти з Летя та Сфинту-Георге малювали, готували печиво та вчилися нових цікавих речей разом.

У кожній громаді заходи «Літньої майстерні – СУР» мали свою особливість і родзинку, яка допомагала зацікавити дітей: десь це були творчі заняття, десь – спорт і танці, цікаві експерименти, традиційна кухня чи українські звичаї. Та всюди на дітей чекали нові відкриття, веселі зустрічі, дружба та знайомство з українською культурою і традиціями.

Пишаємося нашими дітьми!

*Учасники заходу, присвяченому Дню Незалежності України,
організованому Галацькою філією Союзу українців Румунії*

*Діти та дорослі української громади Сучави відсвяткували
День Державного Прапора та День Незалежності України*